

Duurzaam
Leudal

Energiebesparing in Leudal (woningen)

Commissie fysiek 7 maart

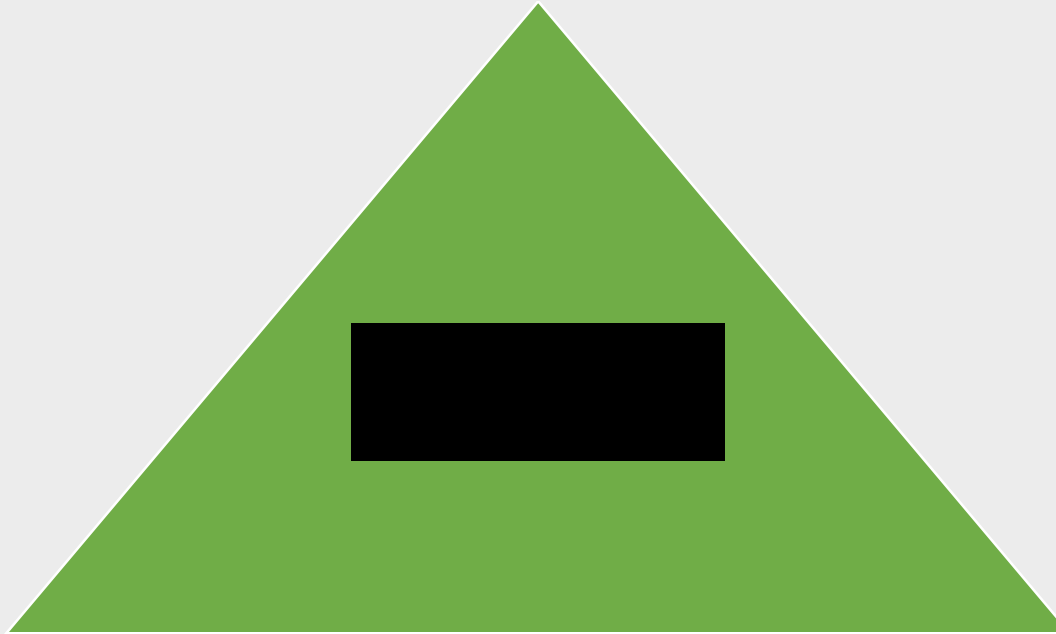

Duurzaam
Leudal

Energiebesparing

Energiearmoede

Warmtetransitie

Waarom energiebesparen woningen?

Door prijscompensatie worden op dit moment de grootste sociaal-economische effecten van de hoge energieprijzen gedempt.

De verwachting is dat de energieprijzen hoger blijven dan voor 2022. Na het wegvallen van de prijscompensatie kan dat tot grote problemen leiden.

Het isoleren van woningen is de meest efficiënte manier om energie te besparen. Daarnaast kan met kleine aanpassingen en gedrag ook al flink op energie worden bespaard.

Energietransitie verloopt via 5 sporen

- Besparing
- Duurzame opwek zon en wind
- Warmtetransitie (van het aardgas af)
- Elektrificatie (vervoer, warmte + uitbreiding netwerk))
- Innovaties (hernieuwbare warmte, H₂, opslag)

Energiemix Leudal

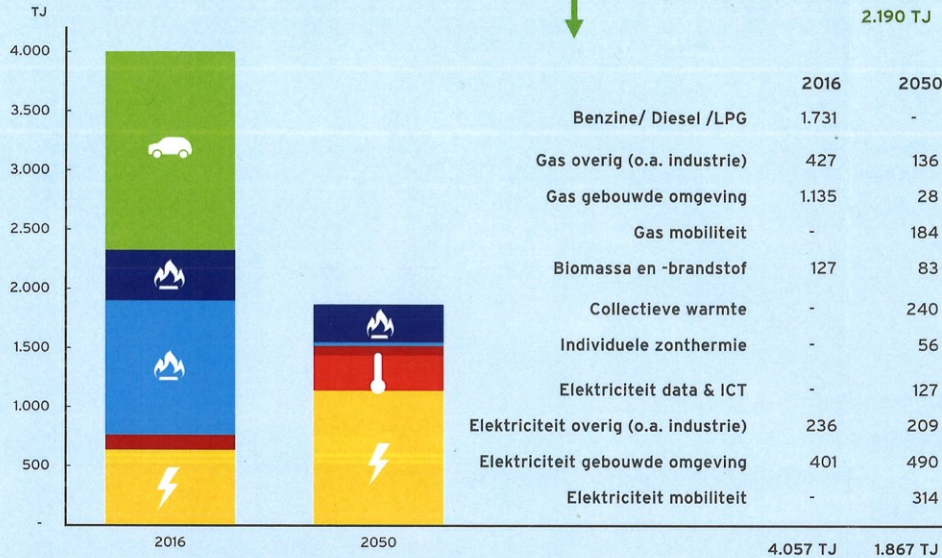
Leudal Energieneutraal in 2050 (scenario)

36.140 inwoners
15.718 woningen
41% energiegebruik gebouwde omgeving

3-4-2019

OVER
MORGEN

1. Energievraag eindgebruik

3. Opgave per thema 2050

wind

397 TJ

zon

799 TJ

486.000 PV-panelen gebouwen
476 TJ

100 ha zonnenveld
267 TJ

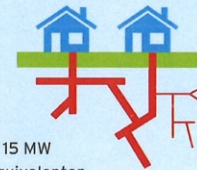
243 MW vermogen PV panelen

17 windmolens op land (3MW) 397 TJ

0 windmolens op zee (10MW) 0 TJ

16.000 zonnecollectoren
56 TJ
18 MW

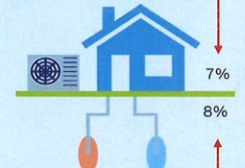
collectieve warmte
240 TJ

Vermogen bron 15 MW
8.000 woningequivalenten

Geothermie (0%)
Restwarmte (5%)
Warmtepompen (95%)

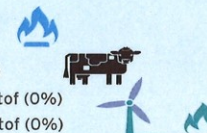
individuele warmte
812 TJ

Warmtepompen (26%)
Gas (18%)
Overig elektrisch (41%)

(hernieuwbaar) gas
349 TJ

Aardgas (0%)
Biogas (100%)
Lokale waterstof (0%)
Import waterstof (0%)

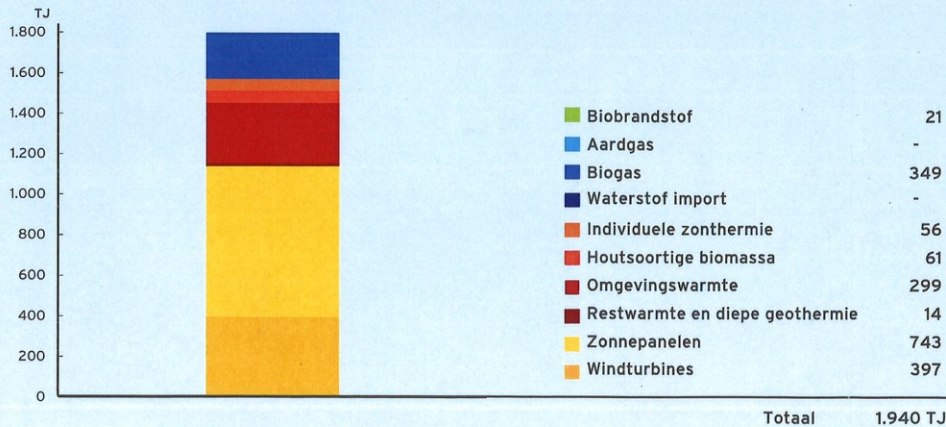
biomassa
82 TJ

Bijstook biomassa
Transport

2. Energiebronnen 2050

Duurzaam
Leudal

Gebouwde omgeving

Transitievisie warmte

Energiebesparing
Woningen

Zon op daken

Energiebesparing
bedrijven

Energiebesparing
Maatschappelijk
vastgoed

Focus op besparing Inwoners

Energiebespaar
brigade

Energiebesparen
waarom niet!

Energieadvies
centrum

Zon op daken

Isolatieprogramma

Stappenplan verduurzamen woning

- Niet woninggebonden maatregelen en gedrag
- Isolatie in stappen tot minimaal label B
- Zonnepanelen indien dak geschikt
- Warmtepomp of hernieuwbare warmte bv groen gas

Samen steken we energie in besparen!

	<1930	1930-1945	1946-1964	1965-1974	1975-1982	1983-1991	1992-2005
Isoleren naar energielabel B of >							
Vloerisolatie: Onderzijde vloer	x	x	x	x	x		
Gevelisolatie: Binnenzijde	x						
Gevelisolatie: Buitenzijde	x						
Gevelisolatie: Spouwmuur		x	x	x			
Gevelisolatie: Spouwmuur (Extra)					x	x	
Dakisolatie: Binnenzijde	x	x					
Dakisolatie: Binnenzijde (Extra)				x	x	x	
Glas: HR++ beglazing	x	x	x	x	x	x	x
Energiezuinig ventileren							
Decentrale ventilatie	x	x	x	x			
Vraaquestuurde ventilatie-unit					x	x	x
Ventilatie warmtepomp					x	x	x
Laag temperatuur verwarming							
Laag temperatuur verwarming	x	x	x	x	x	x	x
Koken op inductie							
Koken op inductie	x	x	x	x	x	x	x
Het alternatief voor de cv-ketel							
Hybride	x	x	x	x	x	x	x
Warmtepomp	x	x	x	x	x	x	x
Elektrisch	x	x	x	x	x	x	x
Zelf energie opwekken							
Zonnepanelen	x	x	x	x	x	x	x
Zonneboiler	x	x	x	x	x	x	x
Uitgangspunt							
Label	G	G	F	E	D	C	C
Vloer	Ongeïsoleerd	Ongeïsoleerd	Ongeïsoleerd	Ongeïsoleerd	Matig	Redelijk	Goed
Spouwmuur	Niet aanwezig	Ongeïsoleerd	Ongeïsoleerd	Ongeïsoleerd	Matig	Redelijk	Goed
Dak	Ongeïsoleerd	Ongeïsoleerd	Ongeïsoleerd	Matig	Matig	Matig	Goed
Ventilatie	Natuurlijke	Natuurlijke	Natuurlijke	Natuurlijke	Natuurlijke/mechanische	Mechanisch	Mechanische
Verwarming	CV niet altijd aanwezig	CV niet altijd aanwezig	CV niet altijd aanwezig	Centrale verwarming	Centrale verwarming	Centrale verwarming	Centrale verwarming
Glas	Enkel en/of dubbel	Enkel en/of dubbel	Enkel en/of dubbel	Enkel en/of dubbel	Dubbel	Dubbel	Dubbel

Dit is een initiatief van:

**Duurzaam
Leudal**

Hoe doen we dat?

- Energiebespaarcampagne 'Energiebesparen, waarom niet?' Via website, social media, folders en flyers, driehoeksborden enz.
- Energieadviescentrum te Roggel
- Inzet Energiebespaarbrigade
- Uitvoeren van Energiescans (op aanvraag)
- Ontzorgingsproject zonnepanelen (in voorbereiding)
- Isolatieproject voor slechtste geïsoleerde woningen (in voorbereiding)
- Regionaal Isolatieproject voor alle E, F, G label woningen (in voorbereiding)
- Uitvoering Transitievisie Warmte

Duurzaam
Leudal

Energiebespaarbrigade

Stap 1:
Kleine maatregelen
en gedrag

Focus op bestrijding
energiearmoede

Pak 'n wasrek, weg met oude wasdroger

De Leudalse Energiebrigade heeft al honderd gezinnen met tig foefjes geholpen energie te besparen. Dinsdag stond de Klusbus in Grathem. Ander gedrag en kleine ingrepen leveren acuut geld op, zo blijkt.

LEUDAL

DOOR JACQUI STROUCKEN

Als met dit weer een witte pluim uit je schoorsteen komt, staat je cv-ketel niet op zestig graden", zegt Ruud Aben van de Leudalse energiebrigade. „Dan ben je dus niet zuinig bezig. Maar de winst is heel eenvoudig te halen.”

Ruud en zijn collega Sven Stienen hebben dat deze ochtend meteen gedaan in het huis van het gezin van Niek Huigsloot in de Frisostraat in Grathem: de cv-ketel op zestig graden gezet. Dat scheelt gas, dus geld. Nu zijn ze bezig de radiatorfolie achter alle radiatoren op de bovenverdieping te plakken. „Anders trekt de meeste warmte de niet-geïsoleerde spouwmuur in”, weet Sven. Volgens hem is het straks veel aangenamer in de slaapkamers.

Ook omdat hij de raamkozijnen van tochtstrips heeft voorzien; vaak zijn het kleine dingen die het verschil maken. Neem bijvoorbeeld de lampjes boven de eettafel. Daar zaten de gewone peer-tjes in, van 25 watt per stuk. Ruud en Sven hebben ze allemaal vervangen door ledlampjes: tien keer zo zuinig.

Maar goedkoop zijn ze niet, die ledlampjes. Net zo min als radiatorfolie en tochtstrips. Ruud en Sven halen alle spullen na een 'verkenning' in de huizen bij doehet-zelfzaken in Leudal. De rijksoverheid betaalt.

Gratis bezoek

In Leudal mogen alle mensen met een inkomen tot 120 procent (1893 euro netto) van het wettelijk minimum zich, net als Niek, melden voor gratis bezoek van de Energiebrigade en de Klusbus.

De bus is trouwens van energie-coöperatie Leudal Energie; de klusjesmannen komen soms ook van het MensOntwikkelBedrijf (MOB).

Hoewel volgens Ruud en Sven 1200 gezinnen in Leudal in aanmerking komen voor hun foefjes, hebben slechts 160 gezinnen zich gemeld. „We gaan de doelgroep straks actief benaderen”, zegt Ruud. „Maar dan moeten we nog wel extra mensen vinden met een rijbewijs en twee rechterhanden.” Sven heeft die, en hij zou dag en nacht kunnen werken, zo veel is er te doen. „We zien vaak dat het een kwestie van gedrag en bewustwording is”, zegt Ruud. Statushouders uit warme landen weten niet hoe ze moeten omgaan met een cv-ketel. „Of ze hebben alle ramen en deuren potdicht, terwijl ventilatie belangrijk is voor warmte in huis.”

Met een trui aan tv kijken in plaats van een T-shirt scheelt geld. „Of wasdrogers”, zegt Ruud. „Hebben ze zo'n oud kring staan. Dan zeg ik: pak een wasrek. Maar dan wel ook ventileren.”

Douchen

Sven adviseert om per dag maar vijf minuten te douchen. „Dat is genoeg om je in te zepen. Vaak douchen mensen langer omdat ze even willen genieten van de warmte.” Gordijnen die voor radiatoren hangen, bankstellen die ertegen staan: Ruud en Sven komen het dagelijks tegen. Meestal omdat mensen zich niet bewust zijn van de kou die dat brengt. Tot zij zijn geweest. „Bungalows uit de jaren zeventig in het buitengebied, of boerderijen”, zegt Ruud. „Een verborgen doelgroep. Vaak wonen er ouderen. Maar de wind waait zó door die huizen heen.”

Sven Stienen (l.) en Ruud Aben (r.) van de Leudalse Klusbus vervangen lampjes bij Niek Huigsloot in Grathem. FOTO JEROEN KLUIT

Duurzaam
Leudal

Wie zijn de Energiebespaarbrigade?

- Energiebespaarcoaches van Leudal Energie
- Bespaarcoaches van gemeente Leudal
- Klussers en energieverkenner van het MOB

In samenwerking met Synthese, sociaal domein, lokale ondernemers

Nationaal Programma gebouwde omgeving

Programmaliijn 1

Gebiedsgerichte
aanpak
warmtetransitie

Actielijn
Aardgasvrije wijken
(alternatieve
warmteopties)

Nationaal Isolatieprogramma

Programma hybride

Programmaliijn 2

Individuele
aanpak
woningen

Actielijn
Koop

Actielijn
Huur

Programmaliijn 3

Individuele
aanpak
utiliteitsgebouwen

Actielijn
Bedrijfsmatig
vastgoed

Actielijn
Maatschappelijk
vastgoed

Programmaliijn 4

Bronnen en
infrastructuur

Actielijn
Duurzame gassen

Actielijn
Duurzame warmte-
bronnen- en netten

NP Warmtetransitie (werktitel)

Programmaliijn 5

Innovatie in de bouw

Actielijn
Innovatie

Actielijn
Circulariteit

Actielijn
Klimaatadaptie

Rijksmiddelen via SPUK uitkeringen

- Regeling reductie energie (RRE) 2020: . €90.000,-
pop-upstore in Heythuysen. 1000 huishoudens geadviseerd
- Regeling reductie energie woningen (RREW) 2021: €160.000,-
1700 vouchers a €80,- uitgereikt voor kleine energiebesparing
- SPUK energiearmoede 2022 €221.000
Energiebespaarbrigade
- SPUK NIP/energiearmoede 2022: €358.000,-
Isolatie van label G koopwoningen voor lage inkomens
- SPUK NIP 2023-2030 circa €3,6 miljoen isolatie koopwoningen
label E, F en G
- Nationaal warmte fonds 0% rente voor doelgroepen

Regionaal Isolatieprogramma (RES)

- Het BO RES heeft besloten tot het instellen van een Regionaal projectbureau isolatie
- Doelstelling het isoleren van 30.000 koopwoningen label E, F en G voor 2030
- Circa 2500 woningen in Leudal
- Financiering van het project uit het NIP, beschikbaar €1460,- per woning
- Gemeente bepaald zelf welke woningen in aanmerking komen
- Aanvragen voor 31 mei 2023

Bedrijven

- Kennisdeling via Regionale Energiestrategie
- LLTB werkt aan een voorstel voor energiebesparing agrarische sector via RES
- Opdracht aan Stichting Groene economie voor advisering aan bedrijven en bedrijventerrein Ittervoort
- OML is bezig met het opzetten van een aanpak voor verduurzamen bedrijventerreinen (groen en energie)
- Initiatieven van bedrijven zelf zoals informatiebijeenkomst promotieplatform Leudal op 13 maart

Maatschappelijk vastgoed

- Nog geen structurele aanpak, wel een probleem voor verenigingen en gemeenschapshuizen
- Verduurzaming meenemen in MJOP (MDJOP)
- Initiatieven zoals de 'Groene club' voor gratis advies en begeleiding bij verduurzaming
- Mogelijke inzet van energiebespaarbrigade voor verenigingen onderzoeken. Dit mag niet uit Rijkssubsidie betaald worden.
- Provincie is bezig met een aanpak voor maatschappelijk vastgoed in relatie tot energiearmoede

Duurzame opwek blijft belangrijk

- Elektriciteitsverbruik neemt fors toe
- Kleinschalig op daken voor eigen gebruik
- Grootschalig zon en wind, niet iedereen heeft geschikt dak en er zijn niet genoeg daken
- Middels lokaal eigendom invloed op prijs en op de bestemming van de opbrengst
- Leveringszekerheid en niet afhankelijk van anderen

Duurzaam
Leudal

- Vragen?

